

Het donkere paradijs

De pers over *Het mes dat niet wijkt*:

‘Behalve de rijke thematiek en levensechte personages maakt vooral ook de taal *Het mes dat niet wijkt* gedenkwaardig. de sfeervolle landschapsbeschrijvingen, de Huck Finn-achtige spreektaal van de analfabete Todd en zijn hoofdstuklange innerlijke dialoog wanneer hij – verkerend in existentiële nood – de wereld rondom hem ziet ‘wegsmelten’, zijn onvergetelijk.’

NRC Handelsblad*****

‘*Het mes dat niet wijkt* leest als een spannende avonturenroman, waarin de hoofdpersoon samen met een meisje achterna wordt gezeten door de mensen uit zijn eigen dorp. (...) Het eerste deel krijgt een dikke voldoende.’

Jaappleest.nl

‘Het verhaal heeft mij van mijn sokken geblazen en dat komt tegenwoordig nog zelden voor. Het is onmogelijk om iets anders te doen dan lezen als je in dit boek begonnen bent. Bij dezen zijn jullie allemaal gewaarschuwd.’

Spentakel.nl

‘*Het mes dat niet wijkt* is een boek dat je niet aan een jongere moet geven voor ze gaan slapen, tenzij je het goed vindt dat ze de hele nacht opblijven om te lezen.’

Wall Street Journal

‘Je hoeft alleen de eerste zin te lezen om te zien hoe geweldig het is... Het voldoet aan de verwachtingen van die eerste zin.’

Guardian

‘Een van de belangwekkendste young adult-series van de afgelopen jaren.’

Publishers Weekly

DE CHAOS trilogie
2

PATRICK NESS

HET
DONKERE
PARADIJS

Vertaald door Ineke Lenting

moon

Lees ook van Patrick Ness:

Het mes dat niet wijkt

Lawaai dat nooit stopt (verschijnt najaar 2013)

© 2009 Patrick Ness

Oorspronkelijke titel *The Ask and the Answer*

Nederlandse vertaling © 2013 Ineke Lenting en Moon, Amsterdam

Omslagontwerp en illustraties Studio Marlies Visser

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

Belettering koppen Studio Marlies Visser

Belettering pagina 125 baqup

ISBN 978 90 488 1628 6

NUR 285/302

www.moonuitgevers.nl

Moon is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv

Dit boek is ook leverbaar als e-book

ISBN 978 90 488 1630 9

Voor Patrick Gale

Vecht niet tegen monsters
opdat je zelf geen monster wordt
en als je in de afgrond kijkt
kijkt de afgrond in jou

Friedrich Nietzsche

HET EINDE

‘Je Herrie onthult je, Todd Hewitt!’

Een stem...

In het donker...

Ik knipper met m’n ogen. Overal zijn schaduwen en alles is wazig en het is alsof de wereld rondtolt en m’n bloed is te heet en m’n harses zitten verstopt en ik kan niet denken en het is donker...

Weer knipper ik met m’n ogen.

Wacht es...

Nee, wácht es even...

Net nog, echt nét nog, waren we op het plein...

Net nog lag ze in m’n armen...

Ze lag in m’n armen te sterven...

‘Waar is ze?’ spuug ik het donker in. Ik proef bloed, m’n stem is schor, m’n Herrie zwelt aan als een plotselinge orkaan, hoog, rood en laaiend. ‘WAAR IS ZE?’

‘Hier stel ik de afvragingen, Todd!’

Die stem.

Zijn stem.

Ergens in het donker.

Ergens achter me, waar ik hem niet kan zien.

Burgemeester Prentiss.

Weer knipper ik met m'n ogen en het duister verandert in een gigantische zaal met één enkel raam waardoor het enige licht valt: een grote cirkel ergens hoog in de verte, en het glas is niet helder maar gekleurd en stelt Nieuwe Wereld voor, met de twee manen die d'r omheen draaien terwijl dat licht schuin naar beneden valt, op mij en op niks anders.

'Wat hebt u met d'r gedáán?' zeg ik luid en ik knipper het verse bloed weg dat in m'n ogen sijpelt. Ik wil het wegvegen maar dan merk ik dat m'n handen achter m'n rug zijn vastgebonden en d'r gaat een golf van paniek door me heen en ik ruk aan de touwen en ga steeds sneller ademen en weer roep ik: 'WAAR IS ZE?'

Uit het niets duikt een vuist op en stompt me in m'n maag.

Ik schiet naar voren, om de schok heen, en dan besef ik dat ik aan een houten stoel zit vastgebonden, met m'n voeten aan de poten, en dat m'n hemd nog ergens op een stoffige heuvelhelling ligt en terwijl ik de inhoud van m'n maag uitkots zie ik beneden me een tapijt met datzelfde patroon van Nieuwe Wereld en z'n manen, telkens en telkens weer, tot in het oneindige.

En ik weet weer dat we op het plein waren, op het plein waar ik naartoe was gerend met haar in m'n armen, en dat ik zei dat ze moest blijven leven, dat ze moest blijven leven tot we in veiligheid waren, tot we in Haven waren, zodat ik d'r kon redden...

Maar d'r wás nergens geen veiligheid, nergens niet, het enige wat d'r was waren h́j met z'n mannen en ze pakten d'r van me af, ze plukten d'r gewoon uit m'n armen...

'Valt het je op dat hij niet *Waar ben ik?* vraagt?' klinkt de Burgemeester z'n stem terwijl die zich daar ergens verplaatst. 'Zijn eerste woorden zijn: *Waar is ze?* en zijn Herrie zegt hetzelfde. Interessant.'

Het gebonk in m'n kop gaat gelijk op met dat in m'n maag en als ik nog wat wakkerder word weet ik weer dat ik tegen ze gevóchten heb, ik heb tegen ze gevochten toen ze d'r van me afpakten tot ik een dreun tegen m'n slaap kreeg met de kolf van een geweer en alles zwart werd...

Ik slik de brok in m'n keel weg, ik slik de paniek en de angst weg...

Want dit is het einde, toch?

Het einde van alles.

De Burgemeester heeft me te pakken.

De Burgemeester heeft d'r te pakken.

'Als jullie d'r iets aandoen...' zeg ik terwijl m'n maag nog steeds zeer doet van die stomp. Meneer Collins staat voor me, half in de schaduw, meneer Collins die maïs en bloemkool verbouwde en die voor de Burgemeester z'n paarden zorgde, die staat nu pal voor me met een pistool in een holster, een geweer over z'n schouder en z'n vuist alweer klaar om me een dreun te verkopen.

'Ze was er al veel te beroerd aan toe, Todd,' zegt de Burgemeester en hij houdt meneer Collins tegen. 'Dat arme kind.'

M'n vuisten ballen zich in de touwen. M'n Herrie voelt klonterig en half gebutst maar zwelt toch weer aan bij de gedachte aan Davy Prentiss die z'n geweer op ons richtte en dat ze toen in m'n armen viel, bloedend en happend naar lucht...

En dan wordt m'n Herrie nog rooier, als ik m'n vuist weer op Davy Prentiss z'n smoel voel neerkomen en ik Davy Prentiss van z'n paard zie tuimelen, met z'n voet in de stijgbeugel, zodat-ie weggesleurd wordt, stuk vuil dat-ie is.

'Zo, zo,' zegt de Burgemeester, 'dat verklaart de mysterieuze afwezigheid van mijn zoon.'

En als ik niet beter wist zou ik zeggen dat-ie het nog leuk vindt ook.

Maar het valt me op dat ik dat alleen aan z'n stem kan

horen, een stem die scherper en sluer klinkt dan wat voor stem hij ooit in Prentissdorp heeft gehad, en het niks dat ik van hem af hoorde komen toen ik Haven binnenvarende is in deze zaal of wat het ook is nog steeds één groot niks, net als dat grote niks dat van meneer Collins af komt.

Ze hebben geen Herrie.

Geen van beiden.

De enige Herrie hier komt van mij en zit te loeien als een gewond kalf.

Ik draai m'n nek om de Burgemeester te zoeken maar als ik te ver draai doet het zeer als de pest, en het enige wat ik weet is dat ik in een straal stoffig, gekleurd zonlicht zit, midden in een zaal die zo groot is dat ik de muren in de verte bijna niet kan zien.

En dan zie ik opeens een tafeltje in het donker, net iets te ver weg om uit te kunnen vogelen wat d'r op ligt.

Alleen de glans van metaal, glinsterend en dreigend met dingen waaraan ik niet wil denken.

'Hij ziet me nog steeds als Burgemeester,' zegt-ie en z'n stem klinkt weer licht en vrolijk.

'Het is tegenwoordig President Prentiss, jongen,' bromt meneer Collins. 'En dat zou ik maar goed in m'n oren knopen.'

'Wat hebben jullie met d'r gedaan?' vraag ik en weer probeer ik me alle kanten op te draaien, maar ik krimp in mekaar van de pijn in m'n nek. 'Als jullie d'r ook maar aanraken, dan...'

'Je komt vanochtend mijn stad binnenwandelen,' onderbreekt de Burgemeester me, 'met helemaal niets, niet eens een hemd aan je lijf, maar wel met een meisje in je armen dat een vreselijk ongeluk heeft gehad...'

M'n Herrie steigert. 'Het was geen óngeluk...'

'Een buitengewoon ernstig ongeluk,' vervolgt de Burgemeester en ik hoor weer iets van irritaatsie, net als toen we

mekaar op het plein tegenkwamen. ‘Zo ernstig dat ze op sterven na dood is en dan zit hier de jongen naar wie we al die tijd zo ingespannen gezocht hebben, de jongen die ons zoveel ellende heeft bezorgd, en hij geeft zich vrijwillig aan ons over, hij wil alles wel doen wat we van hem verlangen als we het méisje maar redden, maar als we dat proberen...’

‘Hoe is het met d'r? Heeft ze het gehaald?’

De Burgemeester zwijgt en meneer Collins doet een stap naar voren en mept me met de rug van z'n hand in m'n gezicht. Een tijdlang zit ik daar maar te hijgen terwijl de pijn zich over m'n wang verspreidt.

Dan stapt de Burgemeester de lichtkring in en gaat recht voor me staan.

Hij heeft z'n mooie kleren nog aan, schoon en kraakhelder zoals gewoonlijk, alsof d'r onder dat alles geen man zit, alleen maar een lopend, pratend blok ijs. Zelfs meneer Collins zit onder het zweet en het vuil en hij stinkt dan ook, maar bij de Burgemeester merk je niks van dat alles.

Naast de Burgemeester lijk je één grote smeerboel die hard aan een poetsbeurt toe is.

Hij staat met z'n gezicht naar me toe en buigt zich voorover zodat-ie recht in m'n ogen kijkt.

En dan stelt-ie me een afvraging, alsof-ie alleen maar nieuwsgierig is.

‘Hoe heet ze, Todd?’

Verbaasd knipper ik met m'n ogen. ‘Wat?’

‘Hoe heet ze?’ herhaalt-ie.

Hij weet toch wel hoe ze heet? Dat hoort-ie toch in m'n Herrie...

‘U weet best hoe ze heet,’ zeg ik.

‘Ik wil het uit jouw mond horen.’

Ik kijk van hem naar meneer Collins, die d'r met z'n armen over mekaar bij staat, en stil als-ie is lees je zo van z'n gezicht af dat-ie me het liefst de grond in zou stampen.

‘Nog één keer, Todd,’ zegt de Burgemeester luchtig, ‘en ik zou het zeer op prijs stellen als je antwoord gaf. Hoe heet ze? Dat meisje van de andere kant van het heeal.’

‘Als u weet dat ze van de andere kant van het heeal komt,’ zeg ik, ‘dan weet u vast ook wel hoe ze heet.’

En dan lacht de Burgemeester, hij lách, ongelogen.

En ik ben banger dan ooit.

‘Zo werkt het niet, Todd. Het werkt namelijk zo: ik vraag en jij antwoordt. Goed. Hoe heet ze?’

‘Waar is ze?’

‘Hoe heet ze?’

‘Als u zegt waar ze is, zeg ik hoe ze heet.’

Hij zucht, alsof ik hem teleurgesteld heb. Hij knikt even naar meneer Collins, die een stap naar voren doet en me weer in m’n maag stompt.

‘Het ligt heel simpel, Todd,’ zegt de Burgemeester als ik kotsend boven het tapijt hang. ‘Je hoeft me alleen maar te vertellen wat ik wil weten en dan is het afgelopen. De keus is aan jou. Echt, ik wil je niet méér letsel toebrengen.’

Hijgend hang ik voorover, maar met die zere pens krijg ik niet genoeg lucht binnen. Met m’n hele gewicht trek ik aan de riemen om m’n polsen en ik voel het bloed op m’n gezicht kleven en opdrogen, en wazig kijk ik op vanuit m’n krappe gevangenis van licht midden in deze zaal, deze zaal zonder uitgang...

Deze zaal waarin ik straks doodga...

Deze zaal...

Deze zaal waar zij niet is.

En iets in m’n binnenste maakt de keuze.

Als dit het is, dan wordt ergens in m’n binnenste het besluit genomen.

Het besluit om het niet te zeggen.

‘U weet hoe ze heet,’ zeg ik. ‘Maak me maar dood als u wilt maar u weet allang hoe ze heet.’

En de Burgemeester kijkt me alleen maar aan.

In de langste minuut van m'n leven kijkt-ie me aan, leest-ie me, en hij ziet dat ik het meen.

En dan loopt-ie naar het houten tafeltje.

Ik wil kijken, maar z'n rug zit d'r voor. Ik hoor hem prut-sen met dingen die d'r op liggen, en dan klinkt d'r een *kchch* van metaal dat over hout schraapt.

'Ik doe alles wat jullie willen,' zegt-ie en ik besef dat-ie m'n eigen woorden nabauwt. *'Als jullie d'r redden doe ik alles wat jullie willen.'*

'Ik ben niet bang voor u,' zeg ik, hoewel m'n Herrie iets heel anders beweert bij de gedachte aan alle dingen die d'r op die tafel zouden kunnen liggen. 'Ik ben niet bang om dood te gaan.'

En ik vraag me af of ik het meen.

Hij keert zich naar me toe, met z'n handen op z'n rug zodat ik niet kan zien wat-ie gepakt heeft. 'Omdat je een man bent, Todd? Omdat een man niet bang is om te ster-ven?'

'Ja,' zeg ik. 'Omdat ik een man ben.'

'Als ik het goed heb ben je pas over twee weken jarig'

'Dat is alleen maar een getal.' M'n ademhaling gaat zwaar en m'n maag zwabbert heen en weer van dit soort gepraat. 'Het betekent helemaal niks. Op Oude Wereld zou ik...'

'Maar je bent niet op Oude Wereld, jóngen,' zegt meneer Collins.

'Dat bedoelt hij geloof ik niet, Collins,' zegt de Burge-meester terwijl-ie nog steeds naar me kijkt. 'Of wel, Todd?'

Ik kijk van de een naar de ander. 'Ik heb gedood,' zeg ik. 'Ik heb gedood.'

'Ja, ik geloof heus wel dat je gedood hebt,' zegt de Burge-meester. 'De schaamte erover druipt van je af. Maar de af-vraging is: wie? Wíé heb je gedood?' Hij stapt vanuit de licht-

kring het donker weer in, en met dat ding dat-ie van de tafel heeft gepakt nog steeds op z'n rug komt-ie achter me staan. 'Of moet ik vragen: wat?'

'Ik heb Aaron gedood,' zeg ik terwijl ik hem probeer te volgen, maar zonder succes.

'O ja?' Dat-ie geen Herrie heeft is iets vreselijks, vooral als je hem niet kunt zien. Het is heel anders dan de stilte van een meisje; de stilte van een meisje is nog altijd iets bezigs, het is nog altijd een levend iets wat een vorm aanneemt in alle Herrie die d'r omheen kleppert.

(Ik denk aan d'r, ik denk aan d'r stilte en hoe zeer die doet)

(Ik denk niet aan d'r naam)

Maar hoe de Burgemeester het ook voor mekaar heeft gekregen, hoe-ie het ook geregeld heeft dat hij en meneer Collins geen Herrie meer hebben, bij hem is het een soort niks, als een dood ding, met geen greintje meer vorm of Herrie of leven dan een steen of een muur, een vesting die je nooit kan innemen. Ik denk dat-ie m'n Herrie leest, maar hoe weet je dat nou bij een man die zichzelf van steen heeft gemaakt?

Toch laat ik hem zien wat-ie wil zien. Vooraan in m'n Herrie zet ik de kerk onder de waterval neer. Ook het gevecht met Aaron zet ik daar neer, precies zoals het gebeurd is, die hele worsteling en het bloed, en mezelf terwijl ik met hem aan het vechten ben en hem sla en hem tegen de grond ram, en ik zet mezelf daar neer terwijl ik het mes pak.

Ik zet mezelf daar neer terwijl ik Aaron in z'n hals steek.

'Het is niet gelogen,' zegt de Burgemeester. 'Maar is het de hele waarheid?'

'Ja,' zeg ik en ik laat m'n Herrie luid en hoog aanzwellen om al het andere wat-ie zou kunnen horen te overstemen. 'Het is de waarheid.'

‘Volgens mij lieg je, Todd,’ zegt-ie, nog steeds op dat toontje alsof-ie het leuk vindt.

‘Niet waar!’ Ik schreeuw het bijna uit. ‘Ik heb gedaan wat Aaron wilde! Ik heb hem vermoord! Ik ben man geworden volgens uw eigen wetten en u kunt me in uw leger opnemen en dan doe ik alles wat u wilt, als u me maar zegt wat u met d’r gedaan hebt!’

Ik zie dat meneer Collins achter m’n rug een seintje op-pikt en hij doet weer een stap naar voren, maait z’n vuist naar achteren en...

(Ik kan het niet helpen)

Ik duik zo hard voor hem weg dat ik de stoel een stukje opzij trek...

(kop dicht)

Maar de klap blijft uit.

‘Goed,’ zegt de Burgemeester, heimelijk tevreden zo te horen. ‘Goed.’ Hij verplaatst zich weer in het donker. ‘Ik zal een paar dingen uitleggen, Todd,’ zegt-ie. ‘Het hoofd-kwartier waarin je je bevindt was vroeger de Kathedraal van Haven en sinds gisteren is het het Presidentiële Paleis. Ik heb je mijn huis binnengebracht in de hoop je te kun-nen helpen. Om je te helpen inzien dat je je vergist wat die hopeloze strijd betreft die je tegen mij voert, die je tegen ons voert.’

Z’n stem schuift nu achter meneer Collins...

Z’n stem...

Heel even is het alsof-ie niet hardop praat...

Alsof-ie recht in m’n kop praat...

Dan is het weer voorbij.

‘Morgenmiddag kunnen mijn soldaten hier zijn,’ zegt-ie, terwijl-ie zich blijft verplaatsen. ‘Jij, Todd Hewitt, vertelt me eerst wat ik van je wil weten en dan doe je je woord gestand en help je me bij het scheppen van een nieuwe maatschappij.’

Hij stapt het licht weer in en blijft voor me staan, met z'n handen nog steeds achter z'n rug en het ding dat-ie heeft gepakt nog steeds verborgen.

'Maar door het proces dat ik hier wil beginnen, Todd,' zegt-ie, 'zul je gaan inzien dat ik je vijand niet ben.'

Ik ben zo verbaasd dat ik heel even niet meer bang ben. Niet m'n vijand?

Ik sper m'n ogen open.

Niet m'n vijand?

'Nee, Todd,' zegt-ie. 'Niet je vijand!'

'U bent een moordenaar,' zeg ik zonder na te denken.

'Ik ben een generaal,' zegt-ie. 'Niets meer en niets minder.'

Ik staar hem aan. 'U hebt mensen gedood toen u hiernaar toe marcheerde. U hebt de mensen van Farbranch gedood.'

'In oorlogstijd gebeuren er betreurenswaardige dingen, maar die oorlog is nu voorbij.'

'Ik zag u op ze schieten,' zeg ik. Vreselijk zo massief als de woorden van een man zonder Herrie klinken, als steen waar geen beweging in zit.

'Ik persoonlijk, Todd?'

Ik slik iets bitters weg. 'Nee, maar het was wel een oorlog die ú bent begonnen!'

'Die was nodig,' zegt-ie. 'Om een zieke, stervende planeet te redden.'

Ik ga sneller ademen, m'n harses worden troebelder en m'n kop is zwaarder dan ooit. Maar m'n Herrie is ook rooier. 'U hebt Cillian vermoord.'

'Uiterst betreurenswaardig,' zegt-ie. 'Hij zou een voortreffelijk soldaat zijn geweest.'

'U hebt m'n moeder gedood,' zeg ik, en m'n stem hapert (kop dicht), m'n Herrie vult zich met woede en verdriet, m'n ogen knijpen samen van de tranen (kop dicht, kop dicht, kop dicht). 'U hebt alle vrouwen van Prentissdorp gedood.'

‘Geloof je alles wat je hoort, Todd?’

Het wordt stil, echt stil, want zelfs m’n eigen Herrie moet dit verwerken.

‘Het verlangen om vrouwen te doden is me vreemd,’ voeg-
ie d’r aan toe. ‘En dat is het ook altijd geweest.’

M’n mond valt open. ‘Niet waar, u hebt wel...’

‘Dit is niet het geschikte moment voor een geschiedenis-
lesje.’

‘U bent een léúgenaar!’

‘En jij denkt dat je alles weet, hè?’ Z’n stem wordt kil, hij
stapt bij me weg en meneer Collins slaat me zo hard tegen
de zijkant van m’n hoofd dat ik bijna op de vloer val.

‘U bent een LEUGENAAR EN EEN MOORDENAAR!’ roep ik ter-
wijl m’n oren nog nagalmen van de klap.

Nu slaat meneer Collins me aan de andere kant, hard als
een houtblok.

‘Ik bén je vijand niet, Todd,’ zegt de Burgemeester weer.
‘Dwing me niet je dit nog langer aan te doen.’

M’n kop doet zo zeer dat ik niks zeg. Ik kán ook niks zeg-
gen. Ik kan de naam die hij wil horen niet uitspreken. En ik
kan niks anders zeggen zonder verrot te worden geslagen.

Dit is het einde. Het moet het einde zijn. Ze laten me
echt niet leven. Ze laten háár niet leven.

Het moet het einde zijn.

‘Ik hoop dat het inderdaad het einde is,’ zegt de Burge-
meester, en z’n stem klinkt nog waarachtig ook. ‘Ik hoop
dat je me gaat vertellen wat ik wil weten zodat we hiermee
kunnen stoppen.’

En dan zegt-ie...

Dan zegt-ie...

Hij zegt: ‘Alsjeblieft!’

Ik kijk op en knipper door de zwelling heen die rond
m’n ogen komt opzetten.

Z’n gezicht staat bezorgd, bijna smékend.

Krijg nou wat. Krijg verdommes nou wat.
En weer hoor ik dat gonzen in m'n hoofd...
Anders dan wanneer je gewoon iemand z'n Herrie hoort...
ALSJEBLIEFT alsof ik het met m'n eigen stem zeg...
ALSJEBLIEFT alsof het van mij komt...
Het drukt op me...
Op m'n binnenste...
En dan is het alsof ik het wil zeggen...
ALSJEBLIEFT...
'Al die dingen die je meent te weten, Todd,' zegt de Burgemeester, en z'n stem kronkelt nog steeds in m'n eigen kop rond, 'dat alles is niet waar.'
En dan weet ik het weer...
Ik weet weer dat Ben...
Ik weet weer dat Ben hetzelfde tegen mij heeft gezegd...
Ben die ik kwijt ben...
En m'n Herrie verhardt zich, meteen.
En kapt hem af.
De Burgemeester z'n gezicht staat niet langer smekend.
'Goed,' zegt-ie met een lichte frons. 'Maar bedenk wel dat het jouw keus is.' Hij recht z'n rug. 'Hoe heet ze?'
'U weet hoe ze heet.'
Meneer Collins geeft me een klap tegen m'n kop waarvan ik opzij zwiep.
'Hoe heet ze?'
'Dat weet u al...'
Béng, weer een klap, deze keer aan de andere kant.
'Hoe heet ze?'
'Nee.'
Béng.
'Zeg hoe ze heet.'
'Nee!'
BENG!
'Hoe héét ze, Todd?'

'KRIJG GVD DE KLERE!'

Alleen zeg ik geen 'gvd' en meneer Collins slaat me zo hard dat m'n kop naar achteren vliegt en de stoel kantelt en dan donder ik echt opzij, op de vloer, en neem de stoel met me mee. Ik smak op het tapijt, met m'n handen vastgebonden zodat ik mezelf niet kan opvangen en m'n ogen vullen zich met allemaal kleine Nieuwe Wereldjes tot ik verder niks meer zie.

Ik adem in het tapijt.

De punten van de Burgemeester z'n laarzen komen op m'n gezicht af.

'Ik ben je vijand niet, Todd Hewitt,' zegt-ie nog es. 'Zeg nou maar hoe ze heet, dan stopt dit alles.'

Ik adem in en moet d'r meteen van hoesten.

Weer adem ik in en dan zeg ik wat ik moet zeggen.

'U bent een moordenaar.'

Opnieuw stilte.

'Zoals je wilt,' zegt de Burgemeester.

Z'n voeten verdwijnen en ik voel dat meneer Collins m'n stoel van de vloer omhoog hijst, met mij d'r bij, zodat m'n lijf het zowat begeeft onder z'n eigen gewicht, en dan zit ik weer rechtop in de kring van gekleurd licht. M'n ogen zijn nu zo opgezwollen dat ik meneer Collins bijna niet zie, ook al staat-ie pal voor me.

Ik hoor de Burgemeester weer bij het tafeltje rondscharrelen. Ik hoor hem dingen verplaatsen op het tafelblad. Weer hoor ik het geschraap van metaal.

Ik hoor hem op me af stappen.

En na al dat gedreig is het d'r nu echt, eindelijk.

M'n einde.

Het spijt me, denk ik. Het spijt me vreselijk.

De Burgemeester legt een hand op m'n schouder en ik krimp in mekaar maar hij laat hem daar liggen en drukt hem stevig naar beneden. Ik zie niet wat-ie vasthoudt, maar

het komt op me af, het komt op m'n gezicht af, iets hards en van metaal en vol pijn, iets wat me gaat martelen en een eind aan m'n leven gaat maken en d'r zit een gat in m'n binnenste waar ik in weg moet kruipen, weg van dit alles, een diep, zwart gat, en ik weet dat dit het einde is, het einde van alle dingen, ik kom hier nooit meer weg en hij maakt me dood en hij maakt haar dood en d'r is geen enkele kans meer, geen leven, geen hoop, niks.

Het spijt me.

En de Burgemeester legt een verband op m'n gezicht.

Ik hap naar adem, zo koel voelt het, en met een ruk probeer ik onder z'n handen uit te komen maar hij drukt het verband voorzichtig op de bult op m'n voorhoofd en op de wonden op m'n gezicht en kin, en hij staat zo dicht bij me dat ik hem kan ruiken, z'n schone lichaam, en z'n houtige zeepgeur, en de adem uit z'n neus strijkt over m'n wang, z'n vingers raken m'n wonden bijna teder aan terwijl ze de zwelling rond m'n ogen en de barsten in m'n lip verzorgen, en ik voel dat het verband bijna meteen gaat werken, ik voel de zwelling al afnemen en de pijnstillers door me heen stromen, en heel even bedenk ik hoe góéd het verband in Haven is, wel net zo goed als dat van háár, en de opluchting overvalt me, is zo onverwacht dat m'n keel samenknijpt en ik moet slikken.

'Ik ben niet de man voor wie je me aanziet, Todd,' zegt de Burgemeester zachtjes, bijna recht in m'n oor, terwijl-ie een ander verband op m'n hals aanbrengt. 'Ik heb de dingen die je me aanrekent niet gedaan. Ik heb mijn zoon gevraagd je terug te brengen. Ik heb hem niet gevraagd op wie dan ook te schieten. Ik heb Aaron niet gevraagd je te doden.'

'U bent een leugenaar,' zeg ik maar het klinkt zwak en ik tril helemaal, zo moeilijk is het om de tranen uit m'n stem te houden (kop dicht).

De Burgemeester brengt ook verband aan op de blauwe

plekken op m'n borst en buik, en dat doet-ie zo voorzichtig dat ik het bijna niet verdraag, zo voorzichtig dat je bijna zou denken dat het hem wat uitmaakt hoe het voelt.

'Dat is ook zo, Todd,' zegt-ie. 'Er komt een tijd dat je ontdekt hoe waar dat is.'

Hij gaat achter me staan en doet ook verband om de banden om m'n polsen, hij pakt m'n handen en met z'n duimen wrijft-ie het gevoel d'r weer in.

'Er komt een tijd,' zegt-ie, 'dat je me gaat vertrouwen. Dat je me misschien zelfs áárdig gaat vinden. Dat je me zelfs als een soort vader gaat zien, Todd.'

Door al die middeltjes lijkt het alsof m'n Herrie ook wegsmelt, samen met de pijn, alsof ik zelf ook verdwijn, alsof-ie me toch nog doodt, maar door me te genezen in plaats van me te straffen.

Het lukt me niet de tranen uit m'n keel, m'n ogen of m'n stem te weren.

'Alsjeblieft,' zeg ik. 'Alsjeblieft.'

Maar ik weet niet wat ik bedoel.

'De oorlog is voorbij, Todd,' zegt de Burgemeester weer. 'We gaan een nieuwe wereld maken. Zodat deze planeet zijn naam eindelijk en waarlijk eer aandoet. Geloof me maar: als je het eenmaal ziet, wil je er deel van uitmaken.'

Ik adem het donker in.

'Je zou een groot leider kunnen worden, Todd. Je hebt bewezen heel bijzonder te zijn.'

Ik blijf ademen en probeer me daaraan vast te klampen maar ik voel mezelf wegglijden.

'Hoe weet ik het nou?' zeg ik uiteindelijk, en m'n stem is hees, brabbelig, niet helemaal echt. 'Hoe weet ik nou of ze nog leeft?'

'Dat kun je niet weten,' zegt de Burgemeester. 'Je hebt alleen mijn woord.'

En dan wacht-ie weer.

‘En als ik het doe,’ vraag ik. ‘Als ik doe wat u zegt, redt u d’r dan?’

‘We zullen alles doen wat nodig is,’ zegt-ie.

Zonder pijn is het bijna alsof ik helemaal geen lichaam heb, alsof ik een geest ben die op een stoel zit, verblind en eeuwig.

Alsof ik al dood ben.

Want hoe weet je nou of je nog leeft als je geen pijn voelt?

‘We zijn de keuzes die we zelf maken, Todd,’ zegt de Burgemeester. ‘Niets meer en niets minder. Ik zou het fijn vinden als je ervoor kiest het me te vertellen. Dat zou ik heel fijn vinden.’

Onder het verband is d’r alleen maar nog meer duisternis.

Alleen ik, in het donker.

Alleen met z’n stem.

Ik weet niet wat ik doen moet.

Ik weet helemaal niks.

(wat moet ik doen?)

Maar als d’r een kans is, als d’r ook maar een klein kánsje is...

‘Is het echt zo’n groot offer, Todd?’ vraagt de Burgemeester, die me hoort denken. ‘Hier, aan het einde van het verleden? Aan het begin van de toekomst?’

Nee. Nee, ik kan het niet. Hij is een leugenaar en een moordenaar, wat-ie ook zegt...

‘Ik wacht, Todd.’

Maar misschien leeft ze nog, misschien houdt-ie d’r in leven...

‘We naderen je laatste kans, Todd.’

Ik til m’n hoofd op. Door de beweging gaat het verband een stukje open en nu tuur ik het licht in en kijk op naar de Burgemeester z’n gezicht.

D'r zit nog steeds geen uitdrukking op.
Het is de lege, dooie muur.
Alsof ik tegen een bodemloze put praat.
Alsof ik zelf die bodemloze put ben.
Ik kijk weg. Ik kijk naar beneden.
'Viola,' zeg ik tegen het tapijt. 'Ze heet Viola.'
De Burgemeester zucht es diep en opgelucht. 'Mooi zo,
Todd,' zegt-ie. 'Bedankt.'
Dan keert-ie zich naar meneer Collins toe.
'Sluit hem op!'